

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.392/2016/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Túri György ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Kaszai Balázs ügyvéd

A per tárgya: jubileumi jutalom és költségátalány megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.021/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.67/2015/12.

Rendelkező rész

A Kúria a Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.021/2016/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 471.530 (négy százhetvenegyezer-ötszázharminc) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes az alperes polgármestere volt 2000. november 5-étől 2014. október 12-éig. Részére 2010-ben az alperes a 35 év közszolgálati jogviszonyban töltött idő után járó jubileumi jutalomként 4 havi illetményét megfizette.
- [2] Az alperes képviselő-testülete határozata a felperes illetményét 386.500 forintban, költségtérítését pedig ennek 20 %-ában, azaz bruttó 77.300 forintban állapította meg.
- [3] Az alperes 2006-tól hitelfelvételekre kényszerült. A felperes más önkormányzati képviselőkkel együtt úgy döntött, hogy nem veszi fel a részére megállapított átalányköltségtérítést. Ennek összegét az alperesnél tartozásként vagy felperesi követelésként nem tartották nyilván.
- [4] A felperes által hozott, az alperes önkormányzat nevére szóló számlákat (üzemanyagszámlák) az alperes befogadta, elszámolta és kiegyenlítette.
- [5] A felperes 2014. december 13-án írásban felszólította az alperest 40 éves jubileumi jutalom címén járó öt havi illetménye, valamint 2011. október 12-étől 2014. október 12-éig tartó időszakra járó átalányköltségtérítés megfizetésére utalva arra, hogy ezt már a polgármesterhez 2014. november 3-án írt levelében is kérte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes a keresetében 40 év közszolgálati jogviszonyban töltött idő után 5 havi illetménynek megfelelő 1.9932.500 forint jubileumi jutalom, valamint 2011. október 12-étől 2014. október 12-éig tartó időszakra 36 havi átalányköltségtérítés címén 2.782.800 forint és ezen összegek törvényes kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [7] A jubileumi jutalom iránti igényét a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 150. § (2) bekezdés d) pontjára, az átalányköltségtérítés iránti igényét az 1994. évi LXIV. törvény 18. § (2) bekezdésére és a 34/2010. (X.18.) Öh. számú képviselő-testületi határozatra alapította.
- [8] Az 1971. június 21-ét követő időszakban jubileumi jutalomra jogosító jogszerző időszakokat figyelembe véve az igénye esedékességének időpontját 2012. szeptember 25-ében jelölte meg azzal, hogy az 1999. szeptember 1-jétől 2000. november 4-éig terjedően részmunkaidős közszolgálati jogviszonyát kétszeresen kell figyelembe venni. Álláspontja szerint az átalányköltségtérítés iránti igényéről nem mondott le. Az alperes által megtérített költségszámlák címezte az alperes önkormányzat volt.
- [9] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a felperes adatszolgáltatása hiányában nem

állapítható meg, hogy a 40 éves jubileumi jutalom iránti igényének jogalapja fennáll. Elévülési kifogással élt arra hivatkozással, hogy 2011. június 21-étől számított 3 éven belül kellett volna a felperesnek követelését érvényesítenie.

- [10] Az átalányköltségtérítés iránti igény az alperes kötelezettségei között nem volt nyilvántartva, a mérlegbe beállítva, holott negyedévenként és személyenként e kötelezettséget nyilván kellett volna tartani. A felperes által hozott számlák ellenértékét a pénztárból kifizették, tehát tételes költségelszámolásra álltak át a felek, így a felperes az átalányköltségtérítés iránti igényéről lemondott. Az alperes hivatkozott arra, hogy az 1990. évi LXIV. törvény 18. § (2) bekezdése 1997. november 6-ától hatálytalan.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.67/2015/12. számú ítéletével a keresetet elutasította. Marasztalta a felperest az alperes perköltségében megállapítva, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.
- [12] Az elsőfokú bíróság a jubileumi jutalomra jogosító idők megállapításánál a Kttv. 150. § (3) bekezdésében foglaltak szerint eljárva rögzítette, hogy a felperes polgármesteri foglalkoztatási jogviszonya 2014. október 12-ei megszűnésekor 43 év 2 hónap 21 nap jogszerző idővel rendelkezett volna, ebből következően a 40 éves jubileumi jutalom iránti igénye megnyílásának időpontja 2011. július 22. lenne. Ekkor azonban a Kttv. még nem volt hatályban.
- [13] A felperes igényére az igény megnyílásakor hatályos anyagi jogot a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényt (Ktv.) kell alkalmazni a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 15. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdés a) pontja értelmében. Ezért a 40 év közszolgálati jogviszonyban töltött időt a Ktv. 49/E. § (3) bekezdése alapján is értékelte, amely a Ktv. 72. § (1) és (2) bekezdésében foglalt számítást írja elő.
- [14] Az ekként elvégzett számítás alapján az igény megnyílásának az időpontja nem 2011. július 22., hanem 2008. július 14. Ezért a felperes jubileumi jutalom iránti igénye 2011. július 14-én elévült a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 11. § (1) bekezdés alapján. A felperes a régi Mt. 11. § (4) bekezdésben foglalt elévülés megszakítását eredményező körülményre nem hivatkozott, de ilyet nem is bizonyított.
- [15] A felperes átalányköltségtérítés iránti igényét alaptalannak ítélte. Álláspontja szerint ezen igényéről a felperes ráutaló magatartással lemondott. Az átalányköltségtérítést azért nem vette fel, hogy a nehéz helyzetben lévő önkormányzat költségvetését ne terhelje. Abból a körülményből, hogy a felperes követelését nem vették nyilvántartásba, nem állították be az alperes könyvelésébe, arra lehet következtetni, hogy a felperes a véglegesség igényével mondott le ezen követeléséről. Mindezt az is erősíti, hogy a felperes által benyújtott, az alperes önkormányzatnak címzett

számlákat az önkormányzat befogadta. Ezért a felek lényegében tételes költségelszámolásra tértek át.

- [16] A felperes fellebbezése folytán eljáró Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.021/2016/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára fellebbezési perköltség megfizetésére megállapítva, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [17] A törvényszék az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján hagyta helyben. Álláspontja szerint a jubileumi jutalomra vonatkozó igény esedékessé válása körében a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről szóló 1994. évi LXIV. törvény 13. § (1) bekezdése alkalmazandó, mely alapján irányadó a Kttv. 150. §-a is. Erre tekintettel a felperes 40 éves jubileumi jutalomra vonatkozó igénye 2011. július 22-én lett volna esedékes. Emiatt az akkor hatályos Ktv. szabályait kellett alkalmazni. A Ktv. 72. § (1) és (2) bekezdése szerint 1992. július 1-je előtt munkaviszonyban töltött időből csak 6 hónap volt figyelembe vehető, így a felperes jubileumi jutalomra vonatkozó igénye 2011. január 22-én nyílt meg. Az esedékessé válástól számítva az igény érvényesítéséig azonban 3 év eltelt, a felperes igénye elévült.
- [18] A törvényszék egyetértett az elsőfokú bírósággal, miszerint a Kttv. 150. § (3) bekezdése szerint a jubileumi jutalomra jogosító jogviszony időtartamát arra tekintet nélkül kell beszámítani, hogy a foglalkoztatás teljes, vagy részmunkaidőben történt.
- [19] A bírói gyakorlat általában a joglemondást kifejezett, határozott és egyértelmű nyilatkozathoz köti. Elismeri azonban a ráutaló magatartással, vagy hallgatólagosan létrejött joglemondást is, ha az az eset összes körülményeit figyelembe véve félreérthetetlen és kétségtelen magatartásból fakad.
- [20] A törvényszék megállapította, hogy a felperes az általános költségterítési igényéről ráutaló magatartással lemondott, mert a felek a tételes költségelszámolásra tértek át. Ezt bizonyítják a becsatolt számlák és a kiadási pénztárbizonylatok, amelyek az önkormányzat részére történő üzemanyag vásárlásról szólnak. A lemondást erősíti az is, hogy ezen igényét a felperes az 2014. évi önkormányzati választások előtt sem érvényesítette annak ellenére, hogy egyes képviselők ezt megtették, és a tiszteletdíjuk kifizetését kérték.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [22] Hivatkozása szerint a közszolgálati jogviszonya időtartamába beszámítót idő kezdete 1971. június 21. Ennek figyelembe vételével a Kttv. 150. § (2) bekezdés d) pontja szerinti 5 havi illetményének

megfelelő jubileumi jutalomra jogosult.

- [23] Amennyiben az elsőfokú bíróság elfogadja a 2015. szeptember 28-ai beadványában a felperes által a részmunkaidős foglalkoztatásnak a jubileumi jutalom időtartamára vonatkozó számítását, akkor meg kellett volna állapítania, hogy az elévülés nem következett be.
- [24] A felperes a 2015. október 19-ei beadványában részletezte, hogy joganalógia alkalmazásával miként lehetséges a részmunkaidős foglalkoztatást teljes munkaidős foglalkoztatással egyenértékűnek értékelni.
- [25] Az eljáró bíróságok megalapozatlanul fogadták el az alperes érvelését, miszerint a felek megállapodással áttértek az átalányelszámolásról a tételes költségelszámolásra, melyet az alperes semmilyen dokumentummal nem tudott igazolni. A számlák nem a beszerzésre fordított költségeket, hanem a beszerzett dolognak az ellenértékét tartalmazták, az azon szereplő üzemanyagfajta nem egyezik meg a felperes saját tulajdonában lévő gépjárműben használt üzemanyag fajtájával. A felperes a perben becsatolta a saját gépjárművében használt üzemanyagra vonatkozó számlákat is, amelyet az alperes nem fizetett ki. Kovács Éva a tanúvallomásában tagadta, hogy a felperes lemondott volna a költségátalányról, vagy megegyezett volna az alperessel az elszámolás megváltoztatásáról.
- [26] Azt, hogy az alperes a követelését nem kezelte tartozásként, még nem igazolja, hogy az igénye megalapozatlan.
- [27] A jogerős ítélet sérti a felperes jubileumi jutalomra való jogosultságát megállapító jogszabályi rendelkezést, a költségátalányról hozott döntés pedig az 1994. évi LXIV. törvény 18. § (2) bekezdésébe ütközik, amely rendelkezés alapján alapított meg a felperes részére költségátalányt a képviselő-testület határozattal.
- [28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására, a felperes felülvizsgálati költségben marasztalására irányult.
- [29] Álláspontja szerint a felperes a felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg konkrét jogszabálysértést. A bíróságok mérlegelési tevékenységét támadó előadása pedig nem értékelhető, mert a felülvizsgálati eljárásban nincs helye felülmérlegelésnek. Az eljáró bíróságok a jogszabályoknak megfelelő döntést hoztak.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [31] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp.

272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

- [32] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét a Kúria is külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [33] A fentiek alapján a Kúria csak a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértésként tételes jogszabályhellyel megjelölt, és ahhoz kapcsolódó jogi érvelést is tartalmazó felperesi előadás alapján vizsgálhatta felül a jogerős ítéletet, és nem volt mód a felperes által hivatkozott, első fokon benyújtott beadványai értékelésére sem. A felülvizsgálati kérelem ugyanis önálló rendkívüli jogorvoslati kérelem, ezért a törvény értelmében abban kell pontosan megjelölni a jogszabálysértést és annak indokait. Ebből következően nem felel meg a törvénynek a korábbi beadványokra történt utalás [Pp. 272. § (2) bekezdés, BH1995.99/II.].
- [34] A felperes a jubileumi jutalom vonatkozásában jogszabálysértésként a Kttv. 150. § (2) bekezdés d) pontját jelölte meg azzal, hogy e rendelkezés alapján 5 havi illetményének megfelelő összegre jogosult. Az eljáró bíróságok is megállapították, hogy a felperes rendelkezett a 40 éves jubileumi jutalomhoz szükséges közszolgálati jogviszonyban töltött idővel, igénye azonban az Mt. 11. § (1) bekezdés alapján elévült. A felperes a felülvizsgálati kérelmében azonban - a tételes jogszabályhely megjelölése nélkül - támadta ezen megállapítást. A fentebb kifejtettek alapján azonban ezen előadása nem volt értékelhető.
- [35] A költségátalány vonatkozásában a felperes az 1994. évi LXIV. törvény 18. § (2) bekezdésére hivatkozott, de a jogszabályi rendelkezés megjelölése nélkül sérelmezte az eljáró bíróságok ténymegállapítását arról, hogy a költségtérítés átalány formájában történő megfizetéséről lemondott, és megállapodással a felek a tételes költségelszámolásra tértek át. A tényállás megállapítására

vonatkozó eljárásjogi rendelkezésnek, vagyis a Pp. 206. § (1) bekezdésének a megjelölése hiányában a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt a felperes joglemondását, valamint költségei tételes elszámolásának megtörténtét megállapító jogerős ítéleti tényállás- megállapítás. Ezért a felperes ezzel ellentétes felülvizsgálati kérelme nem volt vizsgálható.

- [36] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] Kötelezte a pervesztes felperest az alperesi felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.
- [38] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. április 19.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**